

Ni se scrie:

„Vă este de mai dinainte cunoscut cum că pictura existentă azi în biserica din târgul Burdujeni este cea de la anul 1785, făcută odată cu restaurarea de atunci de către Mitropolitul Anania al Sevastiei, care se instalase aici odată cu răpirea Bucovinei.

Asupra acestui Mitropolit se cunoaște doar opera lui de aici, iar, ca notițe biografice, că a venit în țară odată cu fostul Mitropolit al Salonicului, Gavriil Callimachi, așezat ca Mitropolit al Moldovei în 1758. De era rudă, sau numai prieten, al acestui Mitropolit, încă precis nu se știe; dar se știe că a trăit înainte de 1775 și pe la *Stănțești de lângă Botoșani*, pe lângă familia domnitoare Callimachi (v. Iorga, *Documente Callimachi*).

Ceia ce ne interesează aici, nu este persoana acestui Anania, pe cât *persoana picturii care a pictat biserica* din târgul Burdujeni.

Pictura aceasta știți că are ceva deosebit de al altor biserici:

- a) Catapeteasma schițată în stil rococo;
- b) Icoanele ei în cel mai bun stil bizantin;
- c) Apostolii de pe aceeași catapeteasmă în stil rusesc;
- d) Ușile laterale și cele două icoane din naos, stil neo-grec;
- e) Tablourile de pe pereți în stil pur italian;
- f) Chipurile celorlalte mari, între care și dubiosul portret al lui Miron Costin (Teodor Movilă), stil mixt, executat în *tempera*.

Pictorul acestor opere este *obscurul* „Veniamin irodiacôn zugraf“, așa precum și-l pune singur pe cele două icoane din catapeteasmă, din care, pe una, cea centrală, mare, Mântuitorul ca arhieru, cu data de 1783, iar pe alta (Praznicul Invierii Domnului) cea de 1785, Iulie 25.

Astăzi acest „Veniamin irodiacôn zugraf“ nu mai este o persoană obscură. Iată precisările istorice pe care vi le pot comunica:

1. El trăia încă pe la anul 1838, Iulie 1. La această dată a făcut planul bisericii celei mai mari din mănăstirea Agafton de lângă Botoșani, dar acum îi zicea „Prea Cuviosul *Arhimandrit Veniamin*, igumenul mănăstirii Zagaviei“. El fusese cerut Mitropolitului Veniamin Costachi de către stărița Agafia Curt (a Agaftonului), care, fiind originară din Burdujeni (unde boierul Nihotar Curt îi era rudă foarte apropiată), cunoștea foarte bine lucrările lui din tineretă: pictura și planurile tuturor clădirilor reparate aici. Îl mai

cunoștea și din alte lucrări ale lui, precum chiar biserica de piatră a mănăstirii Zagavia, făcută în 1830 (*Revista Moldovei*, Botoșani, 1926, no. 3, pp. 16 și 17; *Bis. Ort. Rom.*, 1923, p. 585).

2. Pronumele lui era „Velișcu“ sau „Velișco“ (ofisul Mitropolitului Veniamin Costachi din 3 Mai 1838, *ibid.*).

3. Era „după trup frate“ al marelui învățat, de origine *obscură*, „Amfilohie episcopu Hotinului“ (1767-1780) (revista *Biserica Ortodoxă română*, București, 1932, pp. 579-80).

4. Deci și episcopul Amfilohie al Hotinului era din „Velișco“ și purta pronumele, dar, după obiceiul călugăresc, nu și-l dădea, fiindcă acel călugărit s'a lepădat de rude și lume (*Bis. Ort.*, loc. cit., pp. 578-85).

5. Tatăl ambilor frați este, mai mult ca sigur, „Sfinția Sa părintele Velișco, proin protopop de la sfânta Biserica cea Albă din Iași, unde este hramul Nașterii [Stântului prooroc Ioan înaintemergătorul și botezătorul] Domnului Dumnezeu și Mântuitorului Nostru Isus Hristos“, la 1760, Aug. 28 (*Ist. Mitr. Moldovei* de C. Erbiceanu, București 1888, p. 27, no. XXIV).

6. Deci atât „Amfilohie“, cât și „Veniamin“, *sânt născuți în orașul Iași*. Prin aceasta se curmă orice controversă istorică asupra *originii obscure* a episcopului Amfilohie al Hotinului.

7. Copilul, devenit „Veniamin irodiacôn zugraf 1785“ și „Prea Cuviosul Arhimandrit Veniamin Velișcu, igumenul mănăstirii Zagaviei“ în 1838, a fost dus la școala mănăstirii Pecersca, prin anul 1763, la zugraful Vartolomei. Acolo, în Rusia, a învățat el pictura în genul rusesc (*Bis. Ort.*, loc. cit., p. 580). Emit părerea să se fi născut pe la 1570, iar la 1838 să fi avut optzeci și opt de ani. Când a murit, nu am putut afla. Poate se găsește aceasta în lucrarea păr. Bobulescu despre mănăstirea Zagavia (*Bis. Ort.*, l. c., p. 584, nota 4).

8. La întoarcerea în țară, fratele lui era episcop de Hotin (*Bis. Ort.*, l. c., p. 577).

9. Episcopul Amfilohie fusese „cinstit cu darul arhieresc, cu voia și știrea Patriarhului Țarigradului, prin mâinile a trei arhierii, câteși trei Mitropoliți: Anania al Sevastei (cel care s'a stabilit la Burdujeni, îndată după răpirea Bucovinei — pe la 1775 — și a restaurat biserica mănăstirii lui Teodor Movilă Postelnicul la 1785), Partenie al Dristorului și Daniil al Brăilei“ (*Bis. Ort. l. c.*, p. 577). Ușor, deci, se explică angajarea lui „Veniamin“ irodiacôn și zugraf în 1783-5, pentru efectuarea lucrărilor de restaurare de aici, mai cu samă că, la această dată, era cam de treizeci și

cinci de ani, maestru deplin format și mult umblat prin lume, — pentru desăvârșirea studiilor sale picturale și arhitectonice —, *deci cunoscut bine*.

10. El a însoțit pe fratele său în Italia (1769-72), unde a studiat arhitectura și pictura italiană (*Bis. Ort., l. c.*, p. 581), cam o arată și însăși opera lui, mai cu samă conceptul schiței catapetesmei în rococo și tablourile mici de pe pereți.

11. A stat un timp la Zagavia, apoi, prin Mitropolitul Anania al Sevastiei (poate și prin Mitropolitul Gavriil Callimachi), a mers la Sf. Munte Atos (unde biserica mănăstirii Todireni din Burdujeni era închinată încă din 1664) și acolo a studiat școala panseliniană, atât stilul pur bizantin, cât și cel neo-grec. Probă semnătura „Mitr. Anania“, pusă pe fiecare icoană mare de pe catapetasma de la Burdujeni, cum și opera însăși, existentă și astăzi.

12. La Burdujeni, „obscurul“, iar de la această dată „deplin cunoscutul“ Veniamin, cu pronumele Velișco, născut în Iașul Moldovei, a sintetizat și immortalizat, în opera ce ni-a lăsat-o supt modesta-i semnătură, aproape tot cât învățase în Rusia, în Italia și la Sf. Munte. Aici se vede, cum am spus:

- a) O catapetasmă concepută în rococo;
- b) Toate icoanele acesteia în cel mai bun stil bizantin;
- c) Apostolii de pe catapetasmă în cel mai curat stil rusec;
- d) Ușile laterale, cum și cele două icoane din naos, în neo-grec;
- e) Tablourile de pe pereți în tempera, stil italian;
- f) Celelalte chipuri, inclusiv portretul ctitoricesc, în tempera, stil mixt.
- g) Planul frontonului palatului stăreției din curtea bisericii, cum și a celorlalte clădiri și anexanșe, etc.

O bună inspirație am avut pe când locuiam în acest palat de i-am ridicat elevația, pe care o posed.

Afară de aceste lucrări de aici trebuie să fi executat încă multe alte lucrări, care, prin studiu comparativ și informații culese, ar putea stabili că un Român ieșean, născut fiu de cleric de la Mitropolie, în timpuri atât de vitrege, s'a ocupat cu artele, pictură și arhitectură, și a lăsat opere nemuritoare, care merită să fie cunoscute.

Economul stavrofor Ioan Popovici, Burdujeni.

14 Septembrie 1934^a.

INSCRIȚII ASEMĂNĂTOARE CELOR DE PE INELELE DE LA CURTEA-DE-ARGEȘ.

La Muzeul de Istorie al Genevei se găsește un fragment din buza unui clopot provenind de la vechea catedrală Sfântul Petru, cu inscripția în maiuscula gotică:

AVE MA[RIA] GRA[TIA] PLENA D[OMI]N[VS]
TECVM.

Ar fi din 1407.

La templul Madelinei din Geneva se află alt clopot, din 1486, cu inscripția gasită pe alt inel la Argeș, tot în maiuscula gotică:

I. H[RI]S[TVS] AVTEM TRANSIENS PER ME-
DIVM ILLO[RVM]...

V. Drăghiceanu.

ORIGINEA ACOPEREMINTELOR NOASTRE DE MORMINTE.

A făcut mare impresie la Expoziția de la Paris cunoscutele noastre acopereminte de morminte al Mariei de Mangup, ale fiului lui Vasile Lupu și Domniței Tudosca și al lui Ieremia Movilă, cu portretele lor țesute pe aceste acopereminte. S'au făcut diferite ipoteze asupra originilor lor.

La Muzeul din Berna se află trei asemenea acopereminte, având represintate pe stofa roșie, ce formează fondul, portretele a trei personaje, îmbrăcate în costumul oriental.

Unul represintă pe Abbas Mirza, fratele lui Ali

Șah, altul pe Hazrat Oliger, iar altul pe un Chirghiz.

Ele nu au figurile și costumele personajilor țesute în stofă, ca în acoperemintele noastre, ci țesute deosebit și apoi aplicate pe stofa roșie. Sânt din prima jumătate a veacului al XIX-lea și se numesc *Larda*.

Un covor aflat tot acolo, decorat cu romburi, ca și covoarele noastre muntenești, designat ca *Turkmenen*, ni arată până unde trebuie să căutăm originile acestor curioase țesături.

V. Drăghiceanu.

ÎNSEMNĂRI REFERITOARE LA MIHNEA AL III-lea.

Cronica Țării descrie evenimentele numai din Februar 1658 ale acestei Domnii. Credem interesante cele cuprinse în descrierea aceasta, care începe cu Decembre 1657.

Pe Noul Testament tipărit în 1648 de Rákóczy la Bălgrad:

Dechiemvrie, vă dni 30, v leat 7166 (=1657) răde-[catu-s-au] Mihnie-Vod șe au venit Domnu în Țara Rum[â]nească cu mulțime de Tătar[i] și Turci șe au robîț țar[a] toat[ă] șe s'au prădat, și Dumnezeu arătându-ș[i] mâniia spe (*sic*) creștini. Tâmplatu-s-au robîia în luna lui M[a]r[ție] 30 dnio. Și iar dup[ă] aceia șăzut-au Domnul Meahnă (*sic*)-

Vod în scaun în luna lui Ap[rilie] i *dni* șe au zăbovit în Scaun *mesețe* 3 și s'au scornit Turcii șe Tătarăi denpreună cu Cazacii, cu Moldovenii, cu ai noștrii (adică Ardeleni) șe s-au rădicat (în?) Țară asupra Craiului și i-au intrat în Țar[ă] șe s-au prădat șe Țar[ă] Ungurească ca și a noastră, cu atăta mii de robi.

Căndu au trecut Tătarăi, Turcii pen (*sic*) țara noastră, atunci au mu[?]rit șe cei 6 boiari, șe dup[ă] aceia turnatu-s-au Hanul [din] Țar[ă]. Ci

iar ce au scăpat din prada den postul cel *vel* au prădat..

As[?]ta căci, fiind mânie lui Dumnezeu pe țara creștinească, schimbarea Domniei lui Costandin-Vod.

Aastă carte cășteगतu-s'au când s'au bătut Belgradul, prețuindu-l [?] Radul [?] Comisul pe aspri 40, ca să fie dumnealui de pomană și cocoanelor dumnealui. *Vă msța* Noemvre, dni 27, *v leat* 7167 (=1658).

V. Drăghiceanu.

BISERICI DE LEMN ȘI CRUCI DE PIATRĂ DIN JUDEȚUL RÂMNICUL-VÂLCIL. INSCRIȚII¹.

TRĂISTARI.

Pisania.

Sfânta biserică unde să prăznuște hramul Nașteri Precisti făcută din temelie de robu lui Dumnezău Theodosie Șerban i cu tovarăși lui Toma, Stănilav, în zilele luminatului Domn Io Costandin Vv., aflându-se episcop Râmnicului chir Climent, leat 7256 [= 1747-8].

Sfânta biserică surpată din cutremur cu totu. Boltele surpate înlăuntru cu totu. Clopotnița surpată.

TEIUȘUL.

Sfânta biserică unde să prăznuște hramul Sfântului Nicolaie făcută din temelie de robul lui Dumnezău Nicolaie ermonah i hramul Sfinților Trei Ierarhi, în zilele prea-înălțatului Împărat al Romii, Carol al șasălea, aflându-se episcop chir Inochentie, cu leat 7243 [= 1735].

CĂZĂNEȘTI.

Sfânta biserică unde să prăznuște hramul Sfântului Gheorghie făcutu-s'au din temelie de robul lui Dumnezău postelnic Ioniță Bețeloi i dă maica Sofronia stareța cu leat 1788, și la leat 1802 s'au surpat din cutremur, și s'au făcut din temelie de răposatul vistier Filip.

BĂRSĂȘTI.

Sfânta biserică unde să prăznuște hramul Sfântului Nicolaie este făcută din temelie de dumnealui Barbu Otetișanu, la leat 7268 [=1760].

O cruce de piatră în hotaru Bărsăștilor ridicată de protopopul Filip, aflându-să episcop Râmnicului chir Grigorie, cu leat 7268 [= 1760].

BĂRSĂȘTI.

O cruce de piatră ridicată de robul lui Dumnezău protopopul Filip Bărsășcul, în zilele luminatului Domn Io Costandin Mihai Racovița Vv., 7262 [= 1754].

VALEA RĂI.

Biserică de lemn.

Sfânta biserică unde să prăznuște hramul Bunei Vestiri, făcută din temelie de robul lui Dumnezău popa Părvul ot Valea Răi, în zilele luminatului Domn Io Costandin Nicolaie Vv., aflându-se episcop Râmnicului chir Climent, cu leat 7251 [= 1743].

O cruce ce să află sfărămată la ceșmeua din Țigănie, orașu Ocni, mahalaoa Orbeților; nimic altă nu să cunoaște, fiind slovele șterse, fără numai leatul 7000.

BISERICA OCNILE MICI, ORAȘU OCNIL.

Sfânta biserică unde să prăznuște hramul Sfinților Îngeri să află făcută din temelie de robii lui Dumnezău: Ioan ermonah i de fiu-său Costandin, cu leat 1703, care acum această biserică să află din vremea Cârșaliilor arsă și sfărămată.

Cu vrerea Tatălui și a Fiului și a [Sfântului] Duh s'au rădicat această cruce întru hramu Ovedeniei de ermonah Theodosie Coziianul, ot Căcova, în zilele Împăratului Carol al șasălea.

Istorie.

Și, tăind eu multă pădure, am făcut această vie, iar în urma mea la cine va încăpea, să aibă a da pă an câte 30 vedre de vin pentru sufletul meu, și să nu să lucreze cu clacă, ca să blesteme cinevași, ci cu bani: că eu am făcut această agonișală a mea dreaptă cu leat 7239 [=1731]. Această vie să află în poalele vii Cozii de-asupra ceșmeli Inăteștilor, la Râmnic.

CRUCEA MIȘEI[LOR] DIN CÂMPU RÂMNICULUI.

Ridicatu-s'au această cruce întru hramu sfinților îngeri Mihail și Gavriil de egumenul Serafim Cozianu și de egumenul Ghenadie Cozianu, în zilele Împăratului al Romii Carol al șasălea, pentru pricina hotarului moșii, ce coprinde într'insa stănjini 7243.

¹ V. mai sus, p. 133 și urm.

Cu mila lui Dumnezeu eu, Mihnea Vv. și Domn a toată Țara-Rumânească, fiul marelui și preabunului Alexandru Vv., dat-am această carte a Domnii Mele sfintei mănăstiri Cozia și părintelui egumen Eftimie, ca să fie moșia de la Râmnic pre hotarul cel bătrân, de la Mișei la via Opri Spăriatului, și de acolo tot pă slemne licura toată, și de acolo la via Iojăi, și iar la livadea lui Pătru, și de acolo la vărfu vii Ciorogăi, și iar la via lui Pătru pă slemne, până în vărfu vii lui Ivan...¹ și iar la via de la Ezer și de acolo pă slemne până în livadea Oprii pe margene, iar de acolo drept în jos, în curătura lui Mihai, și iarăși în vărfu curăturii lui (aicea sânt șterse), cea mare și de acolo pă coasta vii și de acolo drept la curătura lui Crăciun și de acolo la capu sulți și iarăși de acolo la apa Răului și iarăși din câmpul Râmnicului livezi. Drept (slope șterse) aceia am dat Domnia Mea această moșie și Țigani, ce să scrie mai sus, ca să fie sfintei mănăstiri, pentru că că sânt cumpărate de bătrânul Vlad-Vodă drept 5.000 de vedre de vin, și am văzut Domnia Mea că și la răposatul Mircea Vv. vechite și posmolite și stricate; deci eu le-am inoit și le-am întărit Domnia Mea și am dat Domnia Mea sfintei mănăstiri Coziei ca să-i fie moșie ohavnică sfintei mănăstiri, și am dat ca să-i fie după zisa Domnii Mele, iată mărturie am pus: pă jupan Metrea, Vel Vornic, i jupan Ivan Vel Logofăt, i pă jupan Dumitru Spătaru, Costandin Vistieru, i Stan Comisu, Mihai Vlad Stolnic, i Goșea Păharnic, Danciul postelnic pravilii (slope șterse), în Scaunul cetății în București, luna lui Iunie 25, de la Adam la această pisanie cursul anilor văleat 7088 [1580]. Această cruce să află în drumul Râmnicului pă moșia ei.

SFÂNTUL IOAN DE PESTE RÂU.

Pisania.

Sfânta biserică unde să prăznuște și să cins-tește hramul sfântucui Ioan Botezătorul s'au zidit din temelie de robul lui Dumnezeu Dimitrache Ion Voiu, în zilele luminatului Domn Io Gheorghe Caragea Vv., aflându-să episcop al Râmnicului chir Galaction, la ani de la Hristos 1813.

ORAȘUL RÂMNIC, SFÂNTUL GHEORGHE DIN VALE.

Pisania.

Sfânta biserică, unde să prăznuște hranul sfântului mucenic Gheorghe, care această biserică din temelie nu să știe de cine este zidită, însă în ani de la Hristos 1681 s'au inoit de Preaosfinția Sa părintele Theodosie Mitropolit, iar, la ani de la Adam 7245 [1737], sculându-să Turcii cu războiul asupra Nemților, au ars această biserică, și iar s'au dres de un nepot al Preaosfinții Sale, Mihail, și de un moși Ioan și de un moșu Radu, ca în veci să să pomenească.

¹ Indescifrabil în text.

Odoarile bisericii:

Icoana Sfântului Gheorghe, înbrăcată peste tot cu argint.

Sfânta Evanghelie, ferecată cu argint.

Sfintele vase de argint.

Clopotul cel mare este făcut la leat 1775.

CUVIOASA PARASCHIVA DIN TÂRG.

Pisania.

Sfânta biserică unde să prăznuște hramul Cuvioasi Paraschivi, care această biserică din temelie s'au zidit de răposatul Domn Io Pătrașcu Vv., ctitor, iar, după aceia, trecând multă vreme și ajungând biserică la multă cădere, s'au boltit de al doilea dă iznoavă, cu cheltuiala dumnealui jupan Gavril și clopotnița cu cheltuiala dumnealui jupan Ilie și amvonul dă dumnealui jupan Iova, iar la leat 1788 s'au stricat, și iar s'au dres de ei și dă jupan Dimitrie Ioan Voiu.

MAICA PRECISTA ÎN TÂRGU RÂMNICULUI.

Pisania.

Această sfântă și dumnezăiască biserică din orașu Râmnic, întru care să cins-tește și să prăznuște hramul Bunei Vestiri a preasfintei Născătoare de Dumnezeu și a celui dintru sfinți părintele nostru Nicolaie, fost-au mai nainte zidită de răposatul Mircea Vv., iar, când au fost întru stăpânirea Nemților, viind Turcii cu război asupra Nemților, i-au biruit și i-au scos dintr'acest județ, și au ars toate sfintele biserici, și, fiind această sfântă biserică mai veche și surpată, au ajuns la pustiire. Din pronie dumnezăiască s'au îndemnat și s'au apucat dumnealui răposatul logofăt Radu Râmniceanu, fiind dă neam pământean dă aici, din orașul Râmnicului, împreună cu dumnealui jupan Ioan Moldoveanu, de la Sibii, împreună cu dumnealui jupan Grigorie, tot de acolo, de la Sibii, de au zidit această biserică ș'au înfrumusețat-o după cum să vede, în zilele luminatului Domn Io Costandin Nicolae Vv., fiind arhiereu Scaunului acestuia părintele Climent al Râmnicului, ca să fie pomenire a tot neamul lor. Fiind osteni-toare si mult străduitoare dumneaii jupânea[sa] Stanca, sora dumnealui logofătului Radu, care și dumneaii cum au putut au ajutat. Iunie 27. Anul de la Adam 7255, iar de la Hristos 1747.

MAICA PRECISTA.

Pisania clopotului celui mare.

Acest clopot s'au făcut de dumnealui Tudor sluger și de Vlad logofătul, cu leat 7132 [1623-4], iar cel mic fără slove.

Odoarile sfintei biserici din lăuntru.

Maica Domnului îmbrăcată peste tot cu argint. Sfânta Evanghelie îmbrăcată cu argint și suflată. Sfintele vase dă argint.

ORAȘUL RÂMNIC.

Toți Sfinții.

Această sfântă și dumnezeiască biserică, unde să prăznuiește hramul Tuturor Sfinților, s'a zidit cu îndemnare și cu invoirea la cheltuială a sfințitului și de Dumnezeu iubitorului chir Grigorie, arhiepiscopului Noului Severin, și a dumnealui christian Constandin Malache, având ajutoru și pă cuviosul chir Theodor, monah, egumenul Dobruși, și s'au început la anul 1762, și s'au săvârșit la anii 1764, în Domnia Mării Sale, prea-luminatului Domn Io Ștefan Mihai Racoviță Vv., și în anii păstorii iubitorului dă Dumnezău chir Parthenie, episcop Râmnicului, iubitu său ucenic și diacon al Sfinții Sale părintelui Grigorie, spre a lor vecinică pomnire. Leat 7234 [1785-6].

Sfânta Evanghelie de argint, sullată, ferecată. Cruce dă argint mare.

SFÂNTUL DIMITRIE, ÎN RÂMNIC.

Sfânta biserică, unde să prăznuiește hramul Sfântului Dimitrie, s'au făcut cu osteneala cuviosului Pahomie monah i cu fiu-său Costandin Bojoreanu, dă au făcut tă[m]pla și au boltit-o și le-au zugrăvit până la un loc; iar, la leat 7290 [= 1782], cu ajutorul lui Dumnezău s'au milosivit cu ajutorul dumnealui Ioan Cornescu, cu soția lui, Antimia, și au zidit biserică jumătate și tă[m]pla tinzii și patru bolte cele din prejuru clopotniți, și au zugrăvit-o peste tot, în zilele Mării Sale Mihail Suțu Vv., aflându-se episcop Râmnicului chirio chir Filaret, la leat 1804. Văzându-să zugrăvirea bisericii foarte stricată de oștirile otomanești, bine au voit Sfinția Sa chir Dionisie Eclisiarhul de au înoit cele stricate, și s'au zugrăvit după cum să vede, la leat 7264 [= 1756].

1 Evanghelie ferecată pă o parte.

2 Cruci dă argint.

Cu vreaarea Tatălui și cu ajutorul Fiului și cu săvârșirea Sfântului Duh, s'au ridicat această cruce dă robu lui Dumnezău Radu, cu leat 7257 [= 1749]. Această cruce să află în marginea Oltului, la Fuișor la Goran.

Pisania fântânii din marginea Oltului la Goran

S'au făcut această fântână dă preaosfințitul părinte al Episcopiei Râmnicului, chirio chir Filaret, cu leat 1784.

CRUCEA DIN ȚIGĂNIA SFINTEI EPISCOPIEI RÂMNIC, LA CEȘMEUA VECHE.

În numele Sfintei Troiță s'au ridicat această cruce întru hramul sfântului Nicolai, în zilele bunului creștin Io Duca Vv., cu toată osărdia preaosfințitului părinte chir Ștefan, arhiepiscopul Râmnicului Noului Severin, la ani 7183 [= 1675].

CRUCEA LUI SPIRIDON OT ȚIGĂNIA RÂMNICULUI.

Ridicatu-s'au această cruce dă robu lui Dumnezău Spiridon, monah, în zilele preaosfințitului părinte chirio chir Climent. Această cruce să află cu leat șters.

BOJORENI.

Sfânta biserică unde să prăznuiește hramul Adormirii Prea Sfintei Născătoare dă Dumnezeu și pururea fericitei Maria, s'au zidit din temelie dă robu lui Dumnezău răposatu Preda Bojoreanu, biv Vel Sărdar, i dă Costandin Polcovnic, la ani de la Adam; 7120 [= 1612].

OLTENI.

Pisania.

Această sfântă și dumnezeiască biserică unde să cinstește și să prăznuiește hramul sfântului erarh Nicolae, ce să numește Otteni, al sfintei Episcopii Râmnicului, este din temelie de acești sfinți părinți: Eftimie Vlădică și Misail Episcop, leat 1484¹, dar s'au infrumusețat cu zugrăveala dă robii lui Dumnezău: Ioan diacon, i de Ioan erei, i Gheorghe erei, Cozma ermonah, la leat 7304 [= 1796], iar la leat 1831 s'au mai nădit amvonu și clopotnița, și s'au mai infrumusețat și cu zugrăveală dă robu lui Dumnezău Marin erei.

Dar din băjenia noastră așa aflăm: că, spărgându-să Mitropolia de la Severin, au venit arhierii dă au zidit acest sfânt schit, dar pisanie nu iaste, că s'au stricat dă război.

MUEREASCA-DĂ-JOS.

Sfânta biserică, unde să prăznuiește hramu Sfântului Nicolae, făcutu-s'au din temelie dă robu lui Dumnezău Marin i dă alți oameni săteni, leat 7272, Mai 31 [1764].

GURA-VĂII.

Pisania.

Sfânta biserică unde să prăznuiește hramul Sfinților Îngeri Mihail și Gavril, făcutu-s'au din temelie dă robul lui Dumnezău Gheorghie Abagiu cu soția sa Bana, ot Bogdănești, cu leat 7266 [1758].

TEIUȘU.

Pisania bisericii.

Această sfântă biserică unde să prăznuiește hramul Sfântului Ierarhului Nicolae și Sfinții Trei Ierarhi, s'au zidit din temelie cu toată cheltuiala cuviosului ermonah Nicolae Teișan i cu frații Sfinții Sale, în zilele prea-înălțatului Împărat al Romei Carol al șăsălea, aflându-să episcop chir Inochentie Râmnic, cu leat 7243 [1735].

¹ În inscripția publicată de d. Drăghiceanu, în *Monumentele Istorie din Oltenia*, se dă ca dată a fundării anul 1562.

ȚIȚURENI.

Sfânta biserică unde să prăznuește hramul Bunei Vestiri, făcutu-s'au cu toată cheltuiala Sfinții Sale părintelui popi Radului și cu preoteasa sa Ilinca, ca în veci să pomenească. Leat 7260 [1752].

BISERICA PIETRARILOR.

Sfânta biserică unde să prăznuește hramul Sfântului Ierarhului Nicolae, făcutu-s'au și s'a zidit din temelie cu toată cheltuiala robului lui Dumnezău popa Ioan Pietraru, la leat 7207 [1699].

VLĂDEȘTI.

Sfânta biserică unde să prăznuește hramul Nașterei Preacinstiti făcutu-s'au din temelie dă robu lui Dumnezău biv Vel Logofăt Gheorghe Vlădescu, la leat, ani de la Adam, 7240 [1732].

ARANGHELU.

Ziditu-s'au această sfântă și dumnezăiască biserică întru hramu sfinților ingeri Mihail și Gavriil, dă robu lui Dumnezău Sofronie, arhimandrit, pentru a Sfinții Sale veșnică pomenire, la leat 7325 [1817].

SCHITUL BUDA.

Sfânta biserică unde să prăznuește și să cins-tește hramul prea-sfintei Troițe s'au făcut din temelie cu toată cheltuiala robului lui Dumnezău Pahomie monah, care acest părinte au dat moșie sfântului schit, adecă: ogrăzi dă pruni, locuri

pentru bucate și pădure; și această moșie să află vre-o câțva ani și o stăpânesc în sălnicie și nu voesc să dea sfântului schit nimic, nici clacă, nici nimic din havaet, și au ajuns sfântul schit la mare hal, dă stă mai să se sfărăme; iar, cât pentru hrisoavele și ocolnicele, să află la unul din lăcuiitori aceia ce să află șazători pă moșia schitului, și nu voește ca să le arate.

SCHITUL IAZĂRULUI DUPĂ CHEIA.

Această sfântă biserică, unde să prăznuește hramul Vovedenii, făcutu-s'au dintru'ntăiași dată dă răposatul Mircea Vv. cu Doamna sa Chiașna în leat 7074 [= 1566] și prin vremi din necăutare s'au surpat, iară mai pre urmă s'au prenoit dă iubitorul dă Dumnezău chir Ilarion, episcop Noului Severin, ajuturând și Antonie ermonah, iar acum, în zilele părintelui Damaschin, episcop Râmnicului, s'au zugrăvit și s'au înfrumusețat pă dinlăuntru, cât și pă afară, dă zmerit între ermonahi chir Nicolae sin Nicolae ot Teiuș, leat 7228 [= 1720].

MIHĂEȘTI.

Pisania.

Sfânta biserică, unde să prăznuește hramul Sfântului Nicolae, făcutu-s'au din temelie dă robii lui Dumnezău Mircea slugeru Mihăescu, i dă dumnealui jupan Athanasie ermonah Păușescu; iar acum s'au prenoit dă dumnealui Barbu Pleșoianu, de au meremetisit-o și au zugrăvit-o și i-au făcut și turla, la leat 1814, iar la leat 1824 au luat săvârșire.

Ion Vărtosu.